

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
БРОВАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДИТЯЧИЙ ЕСТЕТИКО - НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР «КАМЕЛІЯ»

Методичні рекомендації

Квітуче позашкілля

Якуша Наталія Михайлівна,
керівник гуртка-методист,
керівник гуртка Зразкового
творчого об'єднання
«Флористична майстерня
«Адоніс»

м. Бровари

2020

Основними завданнями методичної рекомендації є формування у вихованців таких компетентностей:

-пізнавальної: оволодіти основним термінологічним апаратом, поглибити знання з теоретичних основ квітництва, ознайомити з сучасними технологіями вирощування квіткових рослин;

-практичної: розвинути вміння реалізовувати теоретичні знання на практиці, формувати навички вирощування культур; розвивати у вихованців творчий підхід до проєктування та створення квіткових композицій; формувати практичні навички, які необхідні для створення клумби, вміння обирати потрібні джерела інформації та користуватись ними;

-творчої: розвивати творчу ініціативу, потребу у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні; розвивати спостережливість, увагу, набувати досвіду проєктної та дослідницької діяльності;

-соціальної: розвивати потребу у професійному самовизначенні, самоосвіті та саморозвитку, готовності до безперервної освіти, виховання культури праці; розвиток підприємливості, позитивних якостей емоційно-вольової сфери: працелюбства, наполегливості, самостійності, відповідальності, доброзичливості, поваги до людей; навички міжособистісної взаємодії, здатності працювати в команді.

Актуальність теми: благоустрою території навчальних закладів на сьогодні приділяють велику увагу, адже перше враження має велике значення. Тому подвір'я має бути чистим, красивим, таким, де вихованці будуть вчитися відчувати, цінувати красу довкілля, прагнути творити та доповнювати його.

Метою проєкту є оформлення клумб головного корпусу НЕНЦ квітковими композиціями; розвивати у вихованців творчий підхід до проєктування та створення квіткових композицій; формування практичних навичок, які необхідні для створення клумби; спланувати та реалізувати проєкт «Квітуче позашкілля».

Завдання:

- ✓ Вибрати місце або клумбу, де можна реалізувати ідею нашого проєкту
- ✓ Підібрати різні варіанти оформлення квіткової клумби
- ✓ Ознайомитись та підібрати квіти, які підходять для нашого проєкту
- ✓ Прорахувати матеріали та рослини, необхідні для створення квіткової композиції
- ✓ Закупити та висадити розсаду квітів
- ✓ Задекорувати клумбу мульчею (соснова кора)
- ✓ Проаналізувати виконану роботу та зробити фото на пам'ять

Учасники проєкту: три вихованці та керівниця Зразкового творчого об'єднання «Флористична майстерня «АДОНІС» дитячого естетико-натуралістичного центру «Камелія».

Матеріали та обладнання:

- Садовий інвентар (лопата, граблі, сапка)
- Рулетка
- Стрічка декоративна (бордюр)
- Розсада квітів (бегонія вічноквітуча різного кольору)
- Соснова кора (для мульчування)

- Чорна плівка під мульчу

Місце реалізації проєкту: клумби перед головним корпусом НЕНЦ м. Київ

Етапи реалізації проєкту:

Підготовчий:

- вивчення та аналіз літератури щодо створення та оформлення різноманітних клумб у ландшафтному дизайні;
- вивчити асортимент квітково-декоративних рослин та їх використання в ландшафтних композиціях;
- дослідження стану ділянки , де ми плануємо реалізацію проєкту «Квітуче позашкілля»;
- розробити проєкт та спланувати поетапне його виконання;
- розробити комп'ютерне проектування клумб;
- провести розрахунок кількісного складу рослин та матеріалів для реалізації проєкту.

Основний:

- втілення плану на практиці;
- розбивання клумби згідно ескізу;
- підготовка ґрунту до висаджування рослин;
- встановлення декоративного бордюру;
- висаджування бегонії вічноквітучої за кольорами;
- мульчування ґрунту сосною корою.

Заключний:

- очікувані результати та аналіз виконаної роботи;
- фото на пам'ять.

Підготовчий етап

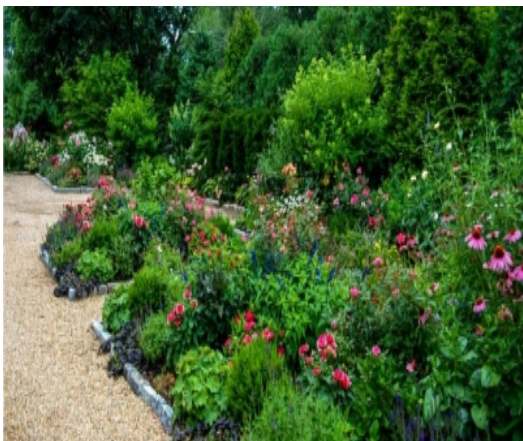
Підготовчий етап є найголовнішим під час створення клумби чи ландшафтної композиції, адже необхідно провести низку важливих заходів. Отже, на цьому етапі реалізації проєкту, ми з вихованцями ознайомилися з літературою, фото та відео зі створення ландшафтних композицій і зробили для себе висновки:

- клумбам в ландшафтному дизайні приділяють велику увагу – вони додають яскравості композиції, красиві і різноманітні. Клумби - це класичні квітники;
- клумби мають чітку геометричну форму (кругла, квадратна, овальна, трикутна) і плоску поверхню;
- подібні квітники розрізняють за стилем, щільністю висаджування рослин. Є строкаті, одноколірні клумби, гармонійні і контрастні, різні за набором рослин. З цього погляду фахівці розрізняють такі типи клумб.

Регулярна – в ній усі рослини квітнуть одночасно. Переважно такими клумбами прикрашають міські парки і сквери. Для створення регулярних клумб характерне складання суворого геометричного малюнка, висаджування квітів строго за схемою, що допомагає формувати чіткі форми і симетрії.

Нерегулярна – в ній висаджуються рослини в довільному порядку. Як правило, навіть таким способом сформовані квіткові композиції мають дуже декоративний, легкий і невимушений, вигляд. Зазвичай для створення такого

квітника використовують багаторічники, їх обирають таким чином, щоб протягом всього теплого сезону клумба цвіла і тішила око. Описувані рослини невибагливі, за ними не потрібен складний догляд, тому саме такий тип квітників найчастіше використовується для присадибних ділянок та навчальних

закладів.

Килимова – на ній висаджуються карликові рослини. Вони розподіляються всередині обмеженого периметра певним чином. Коли квіти розростаються і розпускаються, виходить складний малюнок, пухнастий і оксамитовий, за фактурою схожий на перський килим.

Вертикальна – квіткова скульптура. Її оформлення вимагає певних зусиль. Спочатку створюється каркас, він заповнюється спеціальним родючим ґрунтом, в ньому і висаджуються квіти, які, розростаючись, дають хорошу зелень і яскраві бутони.

Зимова – пишна клумба, яка створюється за допомогою зимостійких видів квітів: хризантем, жоржин, гладіолусів, морозника, гібридів айстр – та добре витримує невеликі низькі температури. Такі рослини витримують короткочасні морози і будуть цвісти аж до перших рясних снігопадів.

Моноклумба – на ній висаджуються квіти або трави одного виду. Це можуть бути троянди, жоржини, айстри. Розпускаючись, вони дозволяють формувати дуже красивий декоративний об'єкт, який неодмінно буде прикрасою саду.

Наш проєкт «Квітуче позашкілля» буде складатися із 4-х моноклумб, які нададуть подвір'ю ефектності та естетичного вигляду.

Ознайомившись з асортиментом квітково-декоративних рослин та їх використанням в ландшафтних композиціях, визначилися, що для моноклумб будуть доречні та гарно пасуватимуть бегонії вічноквітучі (*Begonia semperflorens*).

БЕГОНІЯ ВІЧНОКВІТУЧА І ЇЇ СОРТИ

Бегонія має чудову особливість усе літо тішити нас рясним цвітінням, незважаючи на будь-які погодні умови. Тому її назвали «вічноквітучою». Цей вид є багаторічним, але в нашому кліматі його вирощують як однорічник.

Уперше цей сорт бегонії був завезений до Європи з Бразилії 1821 року і полюбився за свою невибагливість. Вчені-селекціонери відразу взялися за виведення різних гібридних видів. Наразі їх кількість вже більш ніж 600. Так, з'явилися сорти з махровими квітками, карликові форми, нові колірні відтінки. Наразі бегонію вічноквітучу поділяють на два типи:

1. Семперфлоренс типовий – сильно розгалужених міцний кущик з гладкими, блискучими листям і невеликими квітками.
2. Граціліси – кущик з ніжними пагонами і маленькими опушеними листочками, але з більшими квітками.

Також цей вид можна розділити за іншими ознаками:

- забарвлення листя – зеленолисті (темніші або світліші і бронзолісті (коричневі або буро-зелені));
- висота рослини – високі (26-35 см), середні (21-25 см), карликові (8-20 см);

Квітки – за забарвленням можуть мати різні відтінки червоного, рожевого, білого, а за формою є прості і махрові. Хочеться відзначити деякі сорти цієї рослини.

ВИСОКОРОСЛІ:

Волюмов – округлий кущ з насичено-зеленим листям, стійкий до спеки і посухи, забарвлення буває білим, світло-рожевим, рожевим, червоним, двоколірним.

Baby Wing – сортосерія з великими, сильними кущами, види мають зелене і бронзове забарвлення листя, квітки бувають однотонними і двоколірними різних забарвлень.

Бегонія вічноквітуча високоросла Baby Wing

Бегонія вічноквітуча високоросла Baby Wing

Lotto – великий компактний кущ вічноквітучий бегонії з смарагдово-зеленим листям і незвичайно великими для цього виду простими квітками різних забарвлень.

СЕРЕДНЬОРОСЛІ:

Bada Boom – щільний компактний кущик з бронзовим листям, відрізняється раннім цвітінням, квітки прості білого, рожевого і яскраво-червоного кольору.

Bada Bing – це рослина має насичено-зелене листя з тонкою білою облямівкою по краю, а за формою куща і забарвленням квіток дуже схожий на свого побратима Bada Boom.

Ambassador – ця сортосерія з зеленим листям, по краю яких проходить найтонша червона смужка, квіткова гама, як у більшості бегоній, біла, рожева, червона, двоколірна, толерантна до погодних умов.

Бегонія вічна

Бегонія вічноквітуча середньоросла Ambassador

КАРЛИКОВІ:

Queen – зеленолиста гібридна сортосерія з білими, червоними, темно-рожевими махровими квітками, стійка до погодних умов.

Cocktail – рясно квітучий низькорослий кущик з червоно-коричневими листям і типовими для бегоній білими, червоними, рожевими простими квітками.

Лучик – низькорослий гібрид, має підвищену стійкість до негоди, на тлі смарагдово-зеленого листя мають особливо ефектний вигляд білосніжні квітки з яскраво-рожевою облямівкою.

Це лише мала дешиця із величезного моря цікавих і гарних сортів. Ось така різноманітна бегонія вічноквітуча.

СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ

Вирощується бегонія вічноквітуча з насіння або за допомогою живцювання.

Висівають насіння на розсаду в лютому. У бегонії, як у петунії та лобелії, дуже дрібне насіння, тому перед посівом їх слід змішати з річковим піском або сіяти на сніг. Суміш ґрунту купують або готують звичайну, для розсади (садовий ґрунт, пісок і торф). Посів роблять поверхневий, насіння не заглиблюють і не присипають. Пророщують під прозорою плівкою, кришкою або склом. Полив краплинний або через піддон. Пікірування проводять під час появи пари перших справжніх листочків. В саду або на клумбу висаджують в червні. Хоч за своєю природою це багаторічна рослина, проте бегонія вічноквітуча, вирощена з насіння, розквітає тим же літом.

Набагато простіше і зручніше розмноження бегонії живцями. Живці можуть бути листові і стеблові. Для отримання живців восени кущик бегонії вічноквітучої пересаджують в горщик і ставлять на підвіконні. Поливають помірно. Бажано не давати їм цвісти, щоб був інтенсивний ріст. У самому початку березня нарізаємо живці з двома-трьома міжвузлами, але не більше 10 см. Великі листки підрізаємо наполовину, потім висаджуємо в підготовлений субстрат із суміші торфу з піском і накриваємо прозорим пакетом або ПЕТ-пляшкою. Вкорінюємо за температури близько 25 градусів в дуже світлому місці. Для вкорінення можна також використовувати такі безземельні субстрати, як перліт і вермикуліт. Полив помірний і обережний, виключно під корінь. Живці укоріняться приблизно за місяць, тоді їх

можна буде пересадити в невеликі ємності.

Розмноження листовими живцями бегонії вічноквітучої найкраще проводити в серпні. Для цього відбирають здорове, зріле листя і гострим ножем зрізають з черешком біля стебла. Потім для вкорінення їх висаджують в субстрат під плівку. Субстрат і подальший догляд як під час стеблового живцювання. Після пересаджування в ґрунт старий листочок відмирає, а молоді починають інтенсивно розвиватися.

Іноді укорінення проводять у воді. Найчастіше так укорінюють листові черешки. Для запобігання гниття в воду слід додати таблетку активованого вугілля.

НЕОБХІДНИЙ ДОГЛЯД

Щоб садова бегонія була красивою і здоровою, висаджування і догляд за нею мають бути правильними. Висаджування бегонії в саду слід проводити на початку червня, коли вже немає нічних заморозків, адже бегонія – тропічна рослина. Відповідно місце для посадки слід обирати світле, але краще не на сонці, щоб уникнути сонячних опіків на листках. Цікаво, що в тіні рослини з бронзовим забарвленням листя можуть змінювати його на зелене, а на яскравому сонці воно стає насичено-бордовим. За сильного затінення рослина витягується і погано цвіте.

Ґрунт повинен бути легким, поживним і добре дренованим. Тому в важкий ґрунт слід додати пісок і перегній, а в піщаний – перегній і дернову землю. У місцях із замоканням ґрунту у бегонії будуть загнивати корені, в такому випадку для її посадки слід зробити невелике підняття.

Перед посадкою добре перекопайте вибране місце (приблизно на 20 см), підготуйте лунки, добре їх полийте. Акуратно виймайте рослини з горщиків разом з грудкою землі, намагаючись мінімально травмувати коріння. Посадіть розсаду в лунку глибше на 1-2 см, ніж вона росла в горщику. Відстань між

саджанцями має бути в середньому 15 см. Чим більший сорт, тим більша між ними відстань. У вазонах їх садять щільніше один до одного.

Перший тиждень після висаджування і за посушливої спекотної погоди бегонія вимагає рясного поливання. Зазвичай ґрунт повинен бути завжди вологим, але не слід допускати замокання. У спеку поливати рослину не можна, адже вона отримає опік листя, для поливання краще дочекатися сутінків.

Як і будь-яку рослину, бегонію вічноквітучу слід підгодовувати. Тут важлива помірність, адже за надлишку добрив знизиться цвітіння. У перші тижні після посадки можна підгодовувати саджанці азотними добривами, а в подальшому раз на два тижні – комплексним добривом в невеликій концентрації. Особливо необхідне підгодовування після різкого настання спекотної погоди або коли листочки дрібні і бліді. Більшість бегоній самі скидають сухі квіти, тож обривати їх не потрібно. Для правильного формування куща пагони, що надмірно витягуються, слід підрізати.

У наших краях бегонія вічноквітуча вирощується як однорічник, але згадаємо, що все ж це багаторічна рослина. Тому з настанням холодів її можна пересадити в горщик і занести до будинку. Надалі можна використовувати для живцювання або просто поставити на підвіконня і радіти безперервному цвітінню.

ХВОРОБИ І ШКІДНИКИ

Якщо забезпечити бегонії правильний і регулярний догляд, то ризик піддатися нападу шкідників або хвороб у неї мінімальний. Найчастіше проблеми провокує неправильний догляд і несприятливі погодні умови.

Жовтіння, засихання листя і квіткових бруньок свідчить про надмірно сухе повітря, нестачу світла або вологи. Слід змінити догляд за рослиною. Вражають бегонію такі грибкові захворювання, як кореневі інфекції, сіра і листова гниль, борошниста роса. В такому випадку слід обірвати пошкоджене листя, а потім обприскати рослини розчином фунгіциду.

Комахами найчастіше уражається бегонія в умовах теплиць і оранжерей. Це можуть бути трипси, попелиці, білокрилка, галова і листова нематода, ложнощитовка. Тут у нагоді стануть різні інсектициди.

Щоб уникнути масового зараження, заражену рослину бажано відокремити від інших.

БЕГОНІЯ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

На відміну від інших видів, вічноквітуха бегонія досить невибаглива, тому вона багатofункціональна у використанні. Дуже гарний вигляд мають килимові монопосадки з бегонії різних сортів. Цей прийом часто використовують в парковому оформленні під час створення великих клумб з хитромудрими візерунками. Зверніть увагу: бегонія вічноквітуха, фото чудової моноклумби.

Дослідження ділянки для реалізації проєкту «Квітуче позашкілля»

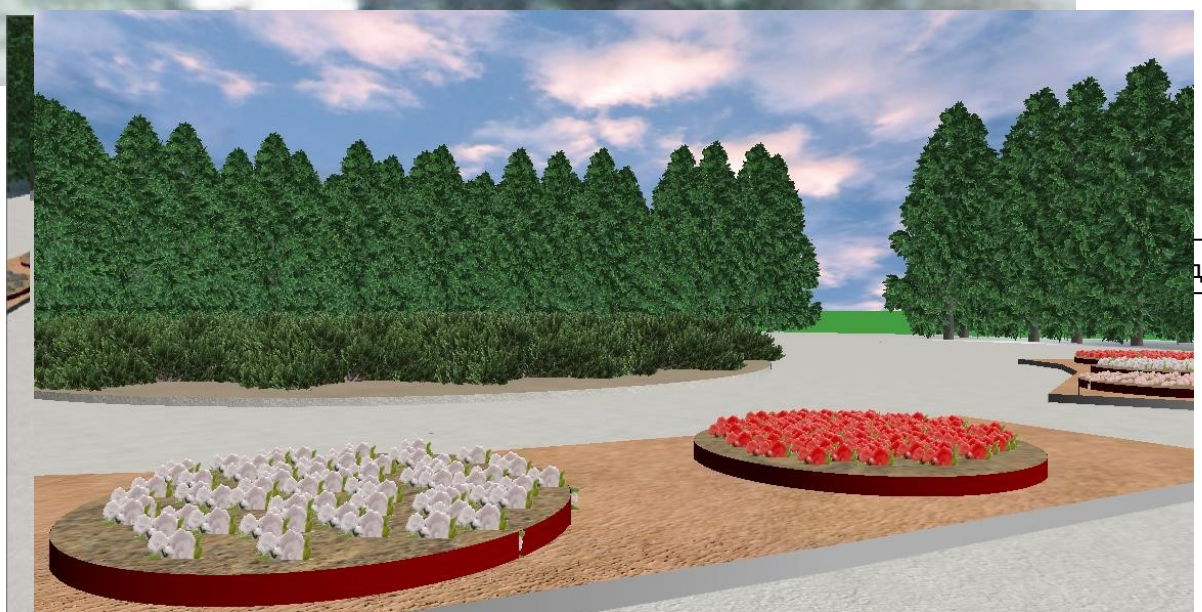

Уважно вивчивши реальні насадження, ми зробили висновок, що наші моноклумби із бегоній різних кольорів не тільки будуть прикрашати центр, а й покращать естетичний вигляд території.

Комп'ютерне проектування моноклумби.

Наші
моно
клум
би із

бегоній вічноквітучих – вигляд з різних боків

Поетапне планування робіт із втілення нашого проєкту.

- Облаштування клумби згідно комп'ютерної графіки
- Підготовка ґрунту до висаджування рослин
- Встановлення декоративного бордюру
- Декоративний бордюр застосовується як обрамлення для газонів, доріжок, клумб, ландшафтних композицій тощо.

Висаджування бегонії вічноквітучої за кольорами

Мульчування ґрунту сосною корою

Мульчування - чудовий засіб, що дозволяє не тільки спростити догляд за садом, пригнічувати ріст бур'янів, захистити коріння рослин від перегрівання і поліпшити збереження вологи в ґрунті у спеку, але й не менш декоративний інструмент, що дозволяє навіть оголені ділянки ґрунту зробити привабливими і доглянутими . Мульча поєднує в собі користь і декоративність, вирішує дуже багато завдань і сьогодні є обов'язковим елементом догляду за рослинами. Звичайно, для того, щоб вона повністю виконала свої функції, вона обов'язково повинна бути екологічною, а підбір матеріалів базуватися на ретельному плануванні.

Розрахунок кількісного складу рослин та матеріалів для реалізації проєкту

За нашими розрахунками потрібні такі матеріали:

- ✓ Бегонія вічноквітуча (білий колір) – 150 шт.
- ✓ Бегонія вічноквітуча (червоний колір) – 150 шт.
- ✓ Бегонія вічноквітуча (рожевий колір) – 150 шт.
- ✓ Декоративний бордюр – 6 уп. по 9 м
- ✓ Соснова кора, для використання як мульчі – 20 мішків

Очікувані результати: реалізація ідеї проєкту та створення естетично привабливого вигляду території.

Використані джерела

1. <https://pocvetam.ru/komnatnye-rasteniya/begonia-vecnocvetusaa.html>
2. <https://yaskravaklumba.com.ua/ua/stati-i-video/simena/begoniia-liubimitsa-tsvetovodov-vyrashchivaem-ampelnuiu-vechnotsvetushchuiu-i-drugie-vidy-begonii-iz-semian-7-sekretov-poseva-i-vyrashchivaniia>
3. <https://good-tips.pro/flowers>